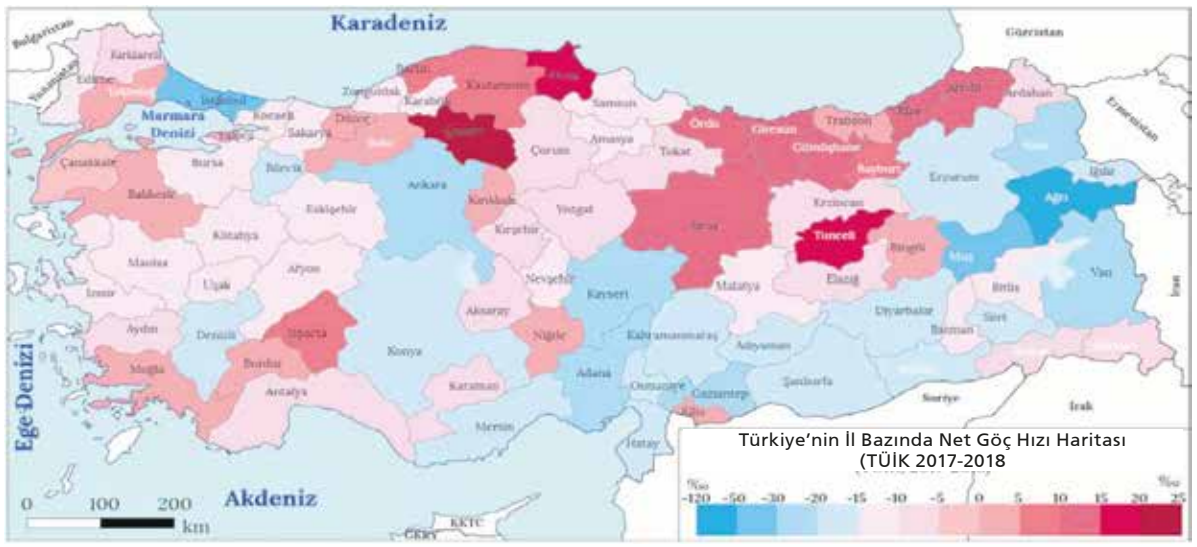
COĞRAFYA Sınıf-10

KONU TÜRKİYE'DE GÖÇLERİN NEDENLERİ VE SONUÇLARI

Türkiye'nin İl Bazında Net Göç Hızı Haritası (TÜİK 2017-2018)

İnsanlar; geçimlerini sağlamak, çeşitli imkânlardan faydalanmak, daha iyi yaşam koşulları elde etmek ve yerleşmek üzere göç ederler. Bu açıdan Türkiye, sahip olduğu doğal ve beşerî güzellikler sayesinde geçmişten bu yana yoğun göç olaylarına sahne olmuştur.

Göç alan yerlerde çekici faktörler, göç veren yerlerde ise itici faktörler göç üzerinde etkilidir. Türkiye'de meydana gelen göçler gerçekleştikleri yere göre iç ve dış göç olmak üzere ikiye ayrılır.

İç Göçler: Türkiye sınırları içerisinde gerçekleşen iç göçler, sürekli olabileceği gibi mevsimlik iş imkânları çerçevesinde geçici de olabilir. Tarım, turizm ve inşaat sektörlerinde çalışmak amacıyla bulundukları yerden göç edilmesine mevsimlik (geçici) göç adı verilir. Mevsimlik göçlere tarım sezonunda Çukurova'ya pamuk hasadına, Ordu ve Giresun'a fındık, Niğde ve Afyon'a patates toplamaya, Akdeniz ve Ege kıyılarında turizm sektörüne yönelik tesislerde ve inşaat sektöründe çalışmak için büyükşehirlere giden işçiler örnek gösterilebilir. Ayrıca yaylalara doğru gerçekleşen göçler de mevsimlik göç kapsamında değerlendirilebilir.

Mevsimlik tarım işçileri

Ülkemizde ekonomi başta olmak üzere çeşitli nedenlere bağlı olarak meydana gelen göçler, genellikle sanayi faaliyetlerinin yoğunlaştığı şehirlere doğru gerçekleşir. Ayrıca şehirlerin insanlara yönelik eğitim, sağlık, sosyal, kültürel vb. ihtiyaçlara cevap verebilecek kapasitede olması yaşanan bu göç yoğunluğunda önemli bir etkendir. Kırsal kesimlerde hızlı nüfus artışı, miras yoluyla parçalanan tarım alanlarının ailelerin geçimini sağlamada yetersiz kalması, tarımda makine kullanımının artmasıyla kırsalda insan gücüne duyulan ihtiyacın azalması ve erozyona bağlı olarak verimi azalan tarım alanlarının varlığı gibi nedenler göçün önünü açan önemli unsurlardır. Bunların yanı sıra baraj alanlarının sular altında kalması, deprem, sel, heyelan ve çığ gibi afetlerin yaşanması da göçe neden olan faktörler arasındadır. Bu bağlamda Erzincan'da, Gölcük ve Düzce'de, Van'da meydana gelen depremlerde çok sayıda insan hayatını kaybetmiş; hayatta kalanların bir kısmı da başka yerlere göç etmek zorunda kalmıştır.

Gölcük'te meydana gelen deprem felaketi (1999)

Trabzon, Rize, Giresun ve Artvin gibi illerde ise yaşanan göçlerin bir kısmı sel ve heyelan felaketlerine bağlı olarak gerçekleşmektedir.

Türkiye'de iç göçler kırsal alanda nüfusun azalmasına, iş gücü kaybına ve tarımsal üretimin düşmesine neden olurken şehirlerde başka sıkıntıları beraberinde getirmektedir. Hızlı artan nüfusun ortaya çıkardığı işsizlik, gecekondulaşma, kültürel uyumsuzluk, suç oranlarında artış, çevre kirliliği, eğitim ve sağlık hizmetlerinde yaşanan aksamalarla yeterli düzeyde konut bulamama yaşanan sorunlardan bazılarıdır. Gerçekleşen göçün bahsedilen sorunların dışında işçi ücretlerinin azalması, yatırımların artması ve kültürel çeşitlilik gibi olumlu sonuçları da söz konusudur. Ülkemizde en fazla göç alan iller İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Kocaeli; en fazla göç veren iller ise Ağrı, Van, Diyarbakır, Muş, Şırnak, Erzurum, Hakkâri, Mardin, Sivas, Yozgat ve Artvin'dir.

Artvin göç veren bir illimizdir.

Dış Göçler: Türkiye'den yurt dışına, yurt dışından da Türkiye'ye doğru gerçekleşen göçlere dış göç denir.

Yurt dışına gerçekleşen göçlerin büyük bir kısmı 1960'tan sonra Avrupa ülkelerine olmuştur. Başta Almanya olmak üzere Fransa, Hollanda, İngiltere, Avusturya ve Belçika en çok göç verdiğimiz ülkeler arasındadır. Beyin göçü veren bir ülke olan Türkiye, özellikle son yıllarda yaptığı çalışmalarla bu göçün azalmasında kayda değer bir başarıya imza atmıştır.

Aziz Sancar, 1971 yılında eğitim için ABD'ye gitmiştir.

Türkiye'ye doğru gerçekleşen dış göçe neden olan diğer etkenler; komşu ülkelerdeki iç politik sorunlar, savaş ve iç karışıklıklardır. Bunların yanı sıra uluslararası anlaşmalar kapsamında da ülkemize göçler olmaktadır. Nüfus mübadelesiyle Yunanistan'dan yaklaşık 450 bin Türk nüfus ülkemize gelerek yerleşmiştir.

Suriye'de 2011'de başlayan iç savaş ve siyasi karışıklık nedeniyle Türkiye'ye gelen Suriye vatandaşlarına da geçici koruma sağlanmıştır. Türkiye, tarih boyunca yardıma muhtaç olanlara kayıtsız kalmamış ve gereken insani yardımı ulaştırmayı çok kıymetli bir vazife saymıştır.

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SORULAR

1. **Türkiye'de kırsal alanlardan kentlere yapılan göçler üzerinde;**
I. ekonomik,
II. sosyal,
III. dini
unsurlardan hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) Yalnız III. D) I ve III.
E) II ve III. **Cevap: C**

2. **Aşağıdakilerin hangisi turizm faaliyetleri nedeniyle diğerlerine göre daha fazla mevsimlik göç almaktadır?**

A) Amasya B) Erzurum
C) Malatya D) Antalya
E) Eskişehir **Cevap: D**

3. **Türkiye'de iç göçlerin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Gecekondulaşma
B) Kültürel uyumsuzluk
C) Çevre kirliliği
D) Eğitim ve sağlık hizmetlerinde aksamalar
E) Tarım alanlarının miras yolu ile parçalanması **Cevap: E**